

Sekce regulace a dohledu
nad kapitálovým trhem

V Praze dne 10. května 2007
Č. j.: «Čj»
Počet stran: 8

«Společnost»
«Osoba»
«Funkce»
«Adresa 1»
«PSC» «Město»

Změny v oblasti informačních povinností obchodníka s cennými papíry

Vážený pane,

Česká národní banka (dále jen „ČNB“) by Vás chtěla informovat o plánovaných změnách, které obchodníkům s cennými papíry přinese vydání prováděcích právních předpisů plynoucích z novelizace zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (dále jen „Zákon“), která probíhá na základě transpozice směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/39/ES o trzích finančních nástrojů¹ (zkráceně a dále jen „MiFID“) a implementace prováděcího nařízení Evropské Komise č. 1287/2006, kterým se provádí uvedená směrnice, pokud jde o evidenční povinnosti investičních podniků, hlášení obchodů, transparentnosti trhu, přijímání finančních nástrojů k obchodování a o vymezení pojmů pro účely zmíněné směrnice² (dále jen „Nařízení“).

Snahou ČNB je co nejdříve, v rámci daném postupem přípravy novelizace Zákona Ministerstvem financí ČR, seznámit dohlížené subjekty s plánovanými změnami a poskytnout jim tak co nejvíce času na přizpůsobení se požadavkům nové legislativy, tj. Zákona a na něj navazujících prováděcích předpisů, jejichž předpokládané datum účinnosti je 1. listopad 2007.

Plánované změny Zákona a prováděcích předpisů se v oblasti informačních povinností obchodníků s cennými papíry týkají zejména následujících oblastí:

- a) Hlášení uskutečněných transakcí s investičními nástroji přijatými k obchodování na regulovaných trzích (čl. 25 odst. 3 až 5 směrnice MiFID),
- b) Povinnost obchodníka s cennými papíry zveřejňovat pevné kotace (čl. 27 směrnice MiFID),
- c) Zveřejnění informací obchodníkem s cennými papíry po uskutečnění obchodu (čl. 28 směrnice MiFID),
- d) Vedení záznamů o zákaznických pokynech a obchodech (čl. 13 odst. 6 směrnice MiFID).

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32004L0039:CS:HTML>

² http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/cs/oj/2006/l_241/l_24120060902cs00010025.pdf

ad a) Hlášení uskutečněných transakcí s investičními nástroji přijatými k obchodování na regulovaných trzích (hlášení obchodů)

Směrnice MiFID stanoví v čl. 25 odst. 3 až 5 povinnost pro obchodníky s cennými papíry předkládat hlášení o uskutečněných transakcích (obchodech) s jakýmkoli investičními nástroji přijatými k obchodování na kterémkoli regulovaném trhu EU, a to nejpozději do konce následujícího pracovního dne po uzavření obchodu. Na rozdíl od obdobné povinnosti v současnosti platí pro obchodníka s cennými papíry tato povinnost bez ohledu na to, zda byly tyto transakce provedeny na regulovaném trhu či nikoli a týká se i investičních nástrojů přijatých k obchodování na regulovaném trhu v zahraničí. Povinnost hlásit transakce tak dnem účinnosti nového Zákona již nepřipadne ani na organizátora trhu ani na institucionálního investora. Nicméně, směrnice MiFID čl. 25 odst. 5 umožňuje, aby obchodníci s cennými papíry podléhající této povinnosti zasílali hlášení prostřednictvím regulovaných trhů nebo vícestranných obchodních systémů, popř. jiných osob, čímž bude tato jejich povinnost považována za splněnou. Mimo změn týkajících se rozsahu investičních nástrojů a povinných osob, dojde ke změně formátu zasílaných dat. Naopak téměř nezměněné zůstávají typy údajů o dané transakci.

Nezbytnou náležitostí hlášení bude i identifikace subjektu podávajícího hlášení. Vzhledem k tomu, že některá hlášení se budou předávat mezi členskými státy EU, byla regulátory členských států odsouhlasena jednotná identifikace obchodníků s cennými papíry pomocí BIC (Bank Identifier Code). ČNB bude tento identifikátor v hlášení vyžadovat. Doporučujeme proto obchodníkům s cennými papíry, aby si obstarali tento identifikátor, který je bezplatně přidělován provozovatelem systému SWIFT³.

Obsah hlášení obchodů vychází z čl. 13 a z Tabulky č. 1 Přílohy I Nařízení. Tato tabulka obsahuje i podrobnější údaje o finančních nástrojích. Některé z nich však ČNB nebude po obchodnících s cennými papíry vyžadovat, neboť je získá přímo od regulovaných trhů. Údaje o transakcích a jejich formáty požadované ČNB jsou součástí Přílohy č. 1 Hlášení obchodů.

Dojde-li ke změně v některém z nahlášených údajů o transakci, podá obchodník s cennými papíry hlášení o zrušení obchodu a současně podá nové hlášení obchodu. V případě zrušení obchodu podá obchodník s cennými papíry hlášení o zrušení obchodu.

Hlášení obchodů bude ČNB požadovat ve formátu XML⁴. Další technické informace jsou součástí tzv. XML schématu, který je možno získat na internetových stránkách ČNB⁵. Způsob předávání souborů a řešení případných chyb bude upřesněn v následujících měsících. O těchto dalších náležitostech hlášení bude ČNB včas informovat prostřednictvím svých webových stránek.

ad b) Předobchodní transparence

Obchodník s cennými papíry, který bude pravidelně a systematicky provádět pokyny zákazníků týkajících se kótovaných akcií tak, že obchoduje se zákazníky na vlastní účet mimo regulovaný trh nebo vícestranný obchodní systém (systematická internalizace), bude povinen v souladu se Zákonem a Nařízením uveřejňovat závazné kotace pro ty likvidní akcie, které systematicky internalizuje. Povinnosti při systematické internalizaci se týkají jak

³ www.swift.com/biconline/

⁴ eXtensible Markup Language

⁵ http://www.cnb.cz/cz/legislativa/leg_kapitalovy_trh/mifid/index.html

českých tak i zahraničních likvidních akcií. Seznam likvidních akcií bude spravovat ČNB, obdobně v ostatních členských státech budou seznamy k dispozici u příslušných regulátorů.

Z praktických aspektů systematické internalizace považujeme za vhodné zmínit, že Zákon blíže upřesní povinnost uveřejňovat kotace. Přímo účinné prováděcí Nařízení (čl. 21 a násl.) určuje některé další povinnosti systematického internalizátora v rámci předobchodní transparency včetně povinnosti vést záznamy o kotovaných cenách (čl. 24 Nařízení).

ad c) Poobchodní transparency

Směrnice MiFID zavádí v čl. 28 pro obchodníky s cennými papíry, kteří mimo regulovaný trh nebo vícestranný obchodní systém uzavírají na vlastní účet nebo jménem klientů transakce s akciemi přijatými k obchodování na regulovaném trhu kdekoli v EU, povinnost uveřejnit identifikaci nástroje, cenu, objem, datum, čas a místo, kde byl obchod realizován. Informace se uveřejní v okamžiku co nejbližšímu reálnému času obchodu, za přiměřených obchodních podmínek a způsobem snadno dostupným účastníkům trhu.

Dle Nařízení se informace související s poobchodní transparentí uveřejňují co nejbližší reálnému času, v každém případě do tří minut po příslušném obchodě. Platí, že informace jsou zpřístupněny veřejnosti, jestliže byly všeobecně zpřístupněny investorům ve Společenství prostřednictvím infrastruktury regulovaného trhu nebo vícestranného obchodního systému, infrastruktury třetí strany nebo vlastních mechanismů.

Zveřejnění informací musí probíhat v souladu s příslušnými ustanoveními Nařízení. Způsob uveřejnění musí zajistit spolehlivost informací, jejich dostupnost za přiměřenou cenu a nediskriminujících podmínek a usnadnit konsolidaci údajů z různých zdrojů. ČNB doporučuje postupovat v souladu s návody a doporučeními vydanými Výborem evropských regulátorů cenných papírů (zkráceně a dále jen „CESR“), které stanovují postupy pro jednotnou implementaci směrnice MiFID a prováděcího Nařízení v oblasti uveřejnění a konsolidace informací uveřejňovaných v rámci předobchodní a poobchodní transparency⁶.

ČNB předpokládá, že využije svého práva a na obchodníka s cennými papíry umožní odklad zveřejnění informací u transakcí, které jsou rozsahem větší než obvyklý tržní objem pro danou emisi akcií⁷.

ad d) Vedení záznamů o zákaznických pokynech a obchodech

Změn doznají i informace předávané ČNB v rámci výkazu „o uzavřených a obstaraných obchodech“ (výstup z deníku obchodníka s cennými papíry), které se budou týkat formátu a struktury výkazu. Případné změny v rozsahu informací budou závislé na konečné podobě novely Zákona.

Nová forma výkazu bude znamenat i sjednocení datových formátů s hlášením podle bodu a) tohoto dopisu. Výkaz bude ČNB vyžadovat v souborech ve formátu XML. ČNB očekává přechod k nové formě výkazu od 1. 1. 2008, kdy by mělo dojít i ke zkrácení frekvence zasílání výkazu. O všech podstatných změnách bude ČNB informovat v následujících měsících.

⁶ http://www.cesr.eu/data/document/07_043.pdf

⁷ čl. 28 a tabulka č. 4, Příloha II Nařízení

V případě dotazů a podnětů týkajících se hlášení obchodů a transparency použijte následující kontakty:

věcný obsah: Petr Gavlas, tel. 22441 2098, petr.gavlas@cnb.cz

věcný obsah: Leoš Jirman, tel. 22441 2760, leos.jirman@cnb.cz

technická podpora: Miroslav Klauz, tel. 22441 2868, miroslav.klauz@cnb.cz

S dotazy a podněty týkajících se deníku obchodníka s cennými papíry se obračejte na:

Hynek Černý, 22441 3467, hynek.cerny@cnb.cz

Zároveň Vás touto cestou vyzýváme ke sledování internetových stránek ČNB, které budou postupně doplňovány o další informace a příklady týkající se dané problematiky.

S pozdravem

Pavel Hollmann
ředitel sekce regulace a dohledu nad
kapitálovým trhem

Václav Simon
ředitel odboru trhů a vypořádání
v zastoupení Martin Malich

Přílohy

Příloha č. 1 Hlášení obchodů

Upozornění:

Česká národní banka vycházela při tvorbě tohoto dopisu z aktuální verze návrhu novely zákona o podnikání na kapitálovém trhu a z jednání pracovních skupin k implementaci MiFID. Není vyloučeno, že konečné znění Zákona či prováděcích předpisů dozná některých dílčích změn, ale ČNB již nepředpokládá, že by případné změny výrazně ovlivnily oblasti řešené tímto dopisem.

Příloha č. 1 Hlášení obchodů

Pole dle Přílohy č. 1 Nařízení	Název prvku xml	Formát pole	Možné hodnoty pole
1. Identifikace ohlašujícího podniku	reportingFirm	11(x) Max 40(x)	ISO 9362 - SWIFT/Bank Identifier Code (BIC) Internal Code
2. Den uskutečnění obchodu	tradingTimeStamp	10(x)	ISO 8601 Extended Date Format; YYYY-MM-DD
3. Čas uskutečnění obchodu		8(x)	ISO 8601 Time Format; HH:MM:SS
		S2(n)	ISO 8601 Time Zone Offset Format; +/-HH:MM
4. Ukazatel nákupu/prodeje	buySell	1(a)	B = Buy S = Sell
5. Postavení	tradingCapacity	1(a)	P = Principal, Own Account A = Agent, Customer/Client Account
6. Identifikace nástroje	isin	2(a)9(x)1(n)	ISO 6166 - International Securities Identification Number (ISIN)
	ticker	Max 40(x)	
16. Jednotková cena	unitPrice	Max19(d)	
17. Cenová notace	notation	3(a)	ISO 4217 - Currency Code
18. Množství	quantity	Max19(d)	
20. Protistrana	counterparty	11(x) 4(x) Max 40(x)	ISO 9362 - SWIFT/Bank Identifier Code (BIC) ISO 10383 - Market Identifier Code (MIC) Internal Code
	isClient	1(a)	Y = Counterparty is a Customer/client
21. Identifikace místa	tradingVenue	11(x)	ISO 9362 - SWIFT/Bank Identifier Code (BIC) ISO 10383 - SO 10383 - Market Identifier Code (MIC) XOFF for Off the market
		4(x)	
		4(x)	
22. Referenční číslo obchodu	transactionID value	Max40(x)	
	assignedBy	11(x) 4(x)	ISO 9362 - SWIFT/Bank Identifier Code (BIC) ISO 10383 - Market Identifier Code (MIC)
Identifikace zákazníka	client	11(x) Max 40(x)	ISO 9362 - SWIFT/Bank Identifier Code (BIC) Internal Code
Den vypořádání	settlementDay	10(x)	ISO 8601 Extended Date Format; YYYY-MM-DD
Objem obchodu	transactionVolume	Max19(d)	
Referenční číslo hlášení	reportID value	Max40(x)	
	assignedBy	11(x) 4(x)	ISO 9362 - SWIFT/Bank Identifier Code (BIC) ISO 10383 - Market Identifier Code (MIC)

- a = letter
- d = decimal number
- x = alphanumeric
- n = digit
- S = sign

(standardsy i formáty byly odsouhlaseny členskými státy)

Poslední čtyři pole jsou přidána ČNB na základě oprávnění v článku 13 odst. 3 Nařízení. Všechna pole jsou povinná.

Popis jednotlivých polí vychází z českého překladu Nařízení¹, text doplněný ČNB je kurzivou:

1. Identifikace ohlašujícího podniku

Jedinečný identifikační kód podniku, který provedl obchod.

V rámci hlášení obchodů je jedinou možnou identifikací ohlašujícího obchodníka s cennými papíry BIC.

2. Den uskutečnění obchodu

Den uskutečnění obchodu, kdy byl obchod proveden.

3. Čas uskutečnění obchodu

Čas, kdy byl obchod proveden, nahlášený v místním čase příslušného orgánu, jemuž se obchod hlásí, přičemž časové pásmo místa, kde byl obchod proveden, je vyjádřeno ve tvaru koordinovaný univerzální čas (UTC) +/- hodin:minut.

4. Ukazatel nákupu/prodeje

Označuje, zda se jednalo o nákup nebo prodej z pohledu ohlašujícího investičního podniku, nebo z pohledu zákazníka, v případě ohlašování zákazníkovi.

Označuje se z pohledu obchodníka s cennými papíry pro obchod na vlastní účet a z pohledu zákazníka pro obchod na účet a jménem zákazníka.

5. Postavení

Označuje, zda podnik provedl obchod: na vlastní účet (buď pod svým jménem, nebo jménem zákazníka); na účet a jménem zákazníka.

6. Identifikace nástroje

Skládá se z jedinečného kódu, který určí případný příslušný orgán, jemuž se podává hlášení, a který identifikuje finanční nástroj, jenž je předmětem obchodu; pokud předmětný finanční nástroj nemá jedinečný identifikační kód, musí hlášení uvádět název nástroje nebo, v případě derivátové smlouvy, znaky smlouvy.

Obchodník s cennými papíry identifikuje investiční nástroj, který je předmětem hlášení obchodu uvedením identifikačního označení podle mezinárodního systému číslování pro identifikaci cenných papírů (ISIN). V případě, že tato identifikace není investičnímu nástroji přidělena, obchodník s cennými papíry identifikuje investiční nástroj uvedením jiného jednoznačného identifikačního kódu, který je pro předmětný investiční nástroj obvyklý.

16. Jednotková cena

Cena jednoho cenného papíru nebo derivátové smlouvy bez provize a naběhlých úroků. V případě dluhového nástroje může být cena vyjádřena buď absolutně (v jednotkách měny) nebo relativně (v procentech).

U dluhových nástrojů ČNB doporučuje relativní vyjádření ceny, v případě futures na index obchodovaných v bodech se jedná o cenu vyjádřenou v měně (počet bodů násobený hodnotou bodu v měně).

17. Cenová notace

Měna, v níž je vyjádřena cena. Pokud, jak je tomu v případě dluhopisu nebo jiné formy dluhového cenného papíru, je cena vyjádřena v procentech, je toto procento součástí hlášení.

18. Množství

Počet jednotek finančních nástrojů, nominální hodnota dluhopisů nebo počet derivátových smluv, které jsou součástí obchodu.

20. Protistrana

Identifikační údaje protistrany v obchodu. Součástí identifikačních údajů musí být: pokud je protistrana investičním podnikem, jedinečný kód tohoto podniku, který mu přidělil příslušný orgán, jemuž se hlášení podává; pokud je protistrana regulovaným trhem nebo vícestranným obchodním systémem nebo subjektem, který vystupuje jako ústřední protistrana, musí být součástí údajů jedinečný harmonizovaný identifikační kód tohoto trhu, mnohostranného obchodního systému či subjektu vystupujícího jako ústřední protistrana podle seznamu zveřejněného příslušným orgánem domovského členského státu tohoto subjektu podle čl. 13 odst. 2; pokud protistrana není investičním podnikem (*obchodníkem s cennými papíry*), regulovaným trhem, ani mnohostranným obchodním systémem, ani subjektem vystupujícím v roli ústřední protistrany, měla by se nazývat "zákazník či klient" investičního podniku, který obchod provedl.

V takovém případě bude pole obsahovat i jednoznačné označení skutečnosti, že protistranou je zákazník. K samotné identifikaci bude použit buď mezinárodní identifikační kód BIC nebo identifikační číslo nebo rodné číslo zákazníka. Pokud takové číslo neexistuje obchodník s cennými papíry použije k identifikaci náhradní identifikační číslo přidělené Střediskem cenných papírů nebo použije jedinečného čísla přiděleného zákazníkovi způsobem stanoveným vnitřními předpisy. V případě přidělení identifikačního čísla obchodníkem musí v hlášení obchodů prvních jedenáct znaků identifikace (ze čtyřiceti možných) obsahovat BIC obchodníka.

21. Identifikace místa

Identifikace místa, kde byl obchod realizován. Součástí identifikačních údajů musí být: pokud je tímto místem obchodní systém: jeho jedinečný harmonizovaný identifikační kód; v ostatních případech: kód "XOFF".

22. Referenční číslo obchodu

Jedinečné identifikační číslo obchodu, které mu přidělil investiční podnik nebo třetí strana, podávající hlášení jeho jménem.

Pole bude obsahovat referenční číslo transakce přidělené místem (regulovaným trhem, mnohostranným obchodním systémem nebo vypořádacím systémem), kde se transakce uskutečnila. V případě, že taková identifikace neexistuje, může být referenční číslo obchodu přidělené obchodníkem s cennými papíry. Toto číslo musí být shodné s údajem v deníku obchodníka s cennými papíry. V rámci hlášení obchodů je předávána i informace o osobě která číslo přidělila (BIC nebo MIC).

Identifikace zákazníka

Identifikační údaje zákazníka pro nějž byl obchod realizován.

V případě, že zákazníkem byla osoba mající mezinárodní identifikační kód BIC, bude pole obsahovat tuto identifikaci. V ostatních případech bude toto pole obsahovat buď identifikační číslo nebo rodné číslo zákazníka. Pokud takové číslo neexistuje obchodník s cennými papíry použije k identifikaci náhradní identifikační číslo přidělené Střediskem cenných papírů nebo použije jedinečného čísla přiděleného zákazníkovi způsobem stanoveným vnitřními předpisy. V případě přidělení identifikačního čísla obchodníkem musí v hlášení obchodů prvních jedenáct znaků identifikace (ze čtyřiceti možných) obsahovat BIC obchodníka. Pole bude obsahovat identifikaci zákazníka i v případě obchodu na vlastní účet pro zákazníka. Identifikaci zákazníka bude vyplněna i pro transakce na vlastní účet pro sebe, identifikací bude BIC obchodníka s cennými papíry. Pokud bude provedena transakce na vlastní účet pro cizího pro více než jednu osobu, bude použita interní identifikace s textem „MORE CLIENTS“, tento text nesmí být použit k žádné jiné interní identifikaci.

Objem transakce

Celkový objem obchodu (včetně naběhlých úroků v případě dluhopisů) v měně dle pole „Cenová notace“.

Den vypořádání

Předpokládaný den, kdy dojde k vypořádání.

Referenční číslo hlášení

Jedinečné identifikační číslo hlášení obchodu, které mu přidělil obchodník s cennými papíry nebo třetí strana, podávající hlášení jeho jménem. Součástí hlášení bude i informace o osobě která číslo přidělila (BIC nebo MIC).

Možné formáty a hodnoty polí byly odsouhlaseny členskými státy tak, jak je uvedeno v tabulce výše. ČNB bude vyžadovat stejný princip vyplňování, tedy např. „B“ resp. „S“ jako „Buy“ resp. „Sell“ v poli „Ukazatel nákupu/prodeje“. Další technické informace týkající se přesné struktury hlášení, formátu a povolených hodnot polí jsou součástí příslušného xml schématu umístěného na následujícím odkazu:

http://www.cnb.cz/cz/legislativa/leg_kapitalovy_trh/mifid/index.html

Mimo údajů o transakcích bude předávaný soubor obsahovat i následující identifikační údaje:

Pole	Název prvku xml	Formát pole	Možné hodnoty pole
Autor souboru	author	11(x) 4(x)	ISO 9362 - SWIFT/Bank Identifier Code (BIC) ISO 10383 - Market Identifier Code (MIC)
Verze	version	4(x)	
Informační povinnost	id	4(x)	
Datum vytvoření souboru	created	10(x)	ISO 8601 Extended Date Format; YYYY-MM-DD
Čas vytvoření souboru		8(x)	ISO 8601 Time Format; HH:MM:SS
		S2(n)	ISO 8601 Time Zone Offset Format; +/-HH:MM

Popis jednotlivých polí:

Autor souboru

Autor souboru, může jím být přímo obchodník s cennými papíry nebo regulovaný trh (popř. vícestranný obchodní systém), který podává hlášení za obchodníka s cennými papíry.

Verze

Verze xml schématu (XSD) informační povinnosti, v souladu s níž byl soubor vytvořen.

Informační povinnost

Identifikace informační povinnosti odpovídající hlášení obchodů.

Datum vytvoření souboru

Den, kdy byl soubor vytvořen.

Čas vytvoření souboru

Čas, kdy byl soubor vytvořen, v místním čase příslušného orgánu, jemuž se obchod hlásí, přičemž časové pásmo místa, kde byl soubor vytvořen, je vyjádřeno ve tvaru koordinovaný univerzální čas (UTC) +/- hodin:minut.